

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsanteckningar till KSAU 2025-04-01 från Nackalistan

Ärendehandlingarna finns publicerade på:

<https://02/www.nacka.se/kommun--politik/politik-handlingar-och-protokoll/protokoll-och-beslutsunderlag/>

§05 Nacka kommuns årsbokslut 2024

Protokollsanteckning:

Nackalistan noterar att kommunens redovisade resultat för 2024, efter balanskravsjusteringar, uppgår till blott 2,8 mnkr – ett mycket begränsat överskott i förhållande till kommunens omslutning. Detta trots att jämförelsestörande poster lyfter det redovisade resultatet exklusive engångseffekter till 233,5 mnkr, eller 3,4 procent av skatteintäkter och statsbidrag.

Den finansiella bilden präglas dock av höga investeringsnivåer och en låneskuld som ökat med över 50 procent på ett år – till 3 361 mnkr. Självfinansieringsgraden netto faller samtidigt till 37,5 procent. Dessa nyckeltal signalerar ett växande strukturellt underskott i investeringsbudgeten.

Mot denna bakgrund efterfrågar Nackalistan en väsentligt skarpare prioritering av kommunens resurser och ett mer ansvarstagande investeringsstrategi. Finansieringen av framtidens välfärd kan inte baseras på ökad skuldsättning. Investeringsbeslut måste föregås av noggranna konsekvensanalyser och redovisa faktisk samhällsnytta, inte enbart politisk viljeinriktning. Alternativkostnader, livscykelkostnader och riskbedömningar måste bli integrerade delar av beslutsunderlagen.

Vad gäller måluppfyllelsen anser Nackalistan att det finns skäl till eftertanke. Den officiella bilden är att målen till stor del uppfylls, men samtidigt uppnår målet ”Stark och balanserad tillväxt” endast 52 procent. Detta borde vara en väckarklocka, särskilt i ljuset av den reviderade befolkningsprognosen, svag bostadsproduktion, osäker infrastrukturplanering och växande trafikproblem.

Även målet om ”Maximalt värde för skattepengarna”, som påstås ha god måluppfyllelse, bygger på indikatorer som inte tillräckligt fångar effektiv resursanvändning ur ett koncernperspektiv.

Att sänka skatten samtidigt som man ökar upplåningen och kraftigt minskar självfinansieringsgraden är inte förenligt med långsiktig god ekonomisk hushållning. De indikatorer som används för måluppföljning måste omvärderas – dagens modell riskerar att ge en förskönad bild och saknar en tydlig koppling till de faktiska finansiella utmaningar kommunen står inför.

Nackalistan efterfrågar ett mer nyktert och konsekvent arbetssätt i målstyrningen, där även negativa avvikelser och strukturella problem analyseras öppet och åtgärdas med kraft.

§06 Fastställande av ingående kapital för produktionsområdena

Protokollsanteckning:

Nackalistan tycker det är viktigt med tydlig och konsekvent ekonomistyrning för att säkerställa ekonomisk långsiktig hållbarhet. Vi ställer oss bakom principen om att över- och underskott ska bäras av respektive verksamhet då det skapar ansvarstagande, planeringsförutsättningar och incitament till god hushållning. Samtidigt är det viktigt att över- eller underskotten inte får växa för stora utan måste hållas på rimliga nivåer. I år gör VS ett minusresultat men kan använda sin buffert att återställa det vilket är bra. VSS gör ett överskott och ökar på sitt ackumulerade överskott vilket om det även håller i sig i år vi kan ta hänsyn till vid budgeten för nästa år.

§08 Byte av brandförvarsförbund

Protokollsanteckning:

Nackalistan anser att det finns flera fördelar med att byta till Storstockholms brandförvarsförbund där även våra grannkommuner Stockholm och Värmdö är medlemmar.

Den nya finansieringsmodellen inom Södertörns brandförvarsförbund skulle ha inneburit en kraftigt ökad kostnad för Nacka, utan att kvaliteten i räddningstjänsten förbättrades motsvarande.

Nackalistan gjorde ett viktigt medskick inför beslut om att inleda processen med bytet i kommunfullmäktige i februari 2024; vi påpekade att en förutsättning för bytet är att vilket brandförvarsförbund kommunen tillhör inte får påverka utryckningsinsatser vid brand eller annan olycka. Här har de olika räddningstjänsterna idag ett bra samarbete då det är den brandstation som ligger närmast och har tillgängliga resurser som rycker ut – oavsett vilket brandförvarsförbund kommunen tillhör.

Nackalistas medskick var att det är viktigt att detta samarbete säkerställs långsiktigt i samband med bytet.

Till exempel ligger Tyresö brandstation närmast och är oftast först på plats vid brand i Älta.

Dessutom planeras Nacka brandstation flytta ifrån Järsla till Skönviksvägens verksamhetsområde, som ligger längre ifrån de sydvästra delarna av Nacka. Idag tillhör Nacka och Tyresö båda Södertörns brandförvarsförbund, men efter bytet så tillhör Nacka och Tyresö olika brandförvarsförbund. Fortfarande ligger dock Tyresö brandstation närmast och bör vara först på plats vid en brand i Älta.

Tjänstehandlingarna hade med fördel kunnat kompletterats med denna information samt larm- och utryckningstider.

Vi fick dock muntlig bekräftelse på dagens möte i KSAU att bytet av brandförvarsförbund inte kommer att innebära försämringar i utryckningstider, operativ förmåga eller lokal närvaro i Nacka. För Nackalistan är det avgörande att invånarna i hela Nacka fortsatt kan känna trygghet i att en stark, snabb och professionell räddningstjänst finns tillgänglig när olyckan är framme.

§09 Nacka kommuns inställning till att upptas som gränsövergångsställe enligt utlänningsförordningen

Protokollsanteckning:

Nackalistan har inga invändningar mot att Nacka kommun tillfälligt får status som kommun med gränsövergångsställe. Vi delar bedömningen att detta i dagsläget är en praktisk nödvändighet för att möjliggöra fortsatt verksamhet vid Bergs oljehamn under en begränsad period.

Det är dock viktigt att understryka att denna status inte ska ses som permanent. Bergs oljehamn ligger i direkt anslutning till tätbebyggt område och nära centrala delar av Nacka, vilket skapar betydande risker både ur ett civilt beredskapsperspektiv och ur miljö- och säkerhetssynpunkt. Vi anser därför att verksamheten bör upphöra enligt överenskommelsen, senast 31 december 2036.

§11 Årlig finansrapport 2024

Protokollsanteckning:

Vi noterar finansrapporten för 2024. Det är bra att målen för medelsförvaltningen uppfyllts och att likviditeten fortsatt är god. Samtidigt är vi oroad för kommunens snabbt växande låneskuld, nu över 3,3 miljarder kronor. Det kräver fortsatt återhållsamhet och investeringsdisciplin. Vi förväntar oss att risklimiterna och styrmått, särskilt för likviditetsreserven, ses över med utgångspunkt i det nya finansieringslandskapet.

§15 Slutrapportering fyra projekt inom digitalisering

Protokollsanteckning:

Nackalistan tycker att det är bra satsningar på digitalisering som skett med hjälp av framtidsfondsmedel. Projekten har inte bara bidragit till kortare handläggningstider och förbättrad rättssäkerhet, utan också visat på konkret kostnadseffektivisering. Det är särskilt glädjande att Nacka kunnat ta en ledande position i landet vad gäller automatiserade beslut. Vi ser fram emot fortsatt offensivt digitaliseringsarbete som skapar nytta för både invånare och medarbetare och tycker att detta lyfter behovet av ett digitaliseringsutskott, något som vi motionerat om och som ytterligare kan stärka Nackas arbete på detta område.

§17 Medarbetarpolicy och arbetsmiljö- och hälsopolicy

Nackalistan bifaller tjänstemännens förslag

Protokollsanteckning:

Nackalistan är mycket positiv till att kommunstyrelsen nu antar en ny och mer genomarbetad medarbetarpolicy samt en separat arbetsmiljö- och hälsopolicy. För oss är det viktigt att Nacka kommun är en attraktiv arbetsgivare där medarbetare trivs, utvecklas och har hållbara arbetsvillkor. Vi tycker det är bra att de nya policydokumenten vilar på en solid grund av arbetslivsforskning och medarbetarundersökningar, och att de tydligt betonar både det individuella ansvaret och det gemensamma uppdraget. Den nya medarbetarpolicyns fokus på lönegrundande förhållningssätt, tillitsbaserat ledarskap och lärande organisation är helt i linje med de värden vi i Nackalistan står för.

Det är också väldigt bra att arbetsmiljö och hälsoarbete nu får ett mer självständigt utrymme. Att särskilt lyfta fram organisatoriska friskfaktorer och psykologisk trygghet i en egen policy

är ett steg i rätt riktning. Det visar att kommunen inte bara vill hantera ohälsa reaktivt utan också aktivt bygga en kultur där människor växer och mår bra på jobbet.

Vi ser fram emot det fortsatta arbetet med att förankra dessa policydokument i hela organisationen och tycker att utvecklingen av ett friskfaktorindex som en nyckelindikator i personalprocessen är väldigt bra. Att följa upp hur detta arbete påverkar sjukfrånvaro, engagemang och frisktal blir centralt för det långsiktiga ledarskapet.

Nackalistan vill särskilt lyfta att ett hållbart arbetsliv inte bara är en arbetsgivarfråga utan det är också en förutsättning för hög kvalitet i välfärden och god service till Nackaborna. Detta är ett perspektiv som vi gång på gång försöker lyfta i finansieringsnämnderna. Vi ger vårt fulla stöd till de föreslagna policyerna.

§19 Motion- utred kommunalt SFI i Fisksätra (NL)

Nackalistan yrkar bifall till egen motion

Reservation.

Reservationsanteckning:

Nackalistan beklagar att vår motion avslås. I tjänsteskrivelsen nämns att folk valde att studera SFI på andra ställen när SFI fanns i Fisksätra. Frågan är varför de valde SFI på andra platser och med andra anordnare. Det vi har hört är att det var låg kvalitet på den anordnaren som fanns i Fisksätra. Det hade varit värdefullt om kommunen hade utrett orsaker till att tidigare SFI inte fungerade i Fisksätra och vad som efterfrågas.

Det är bra med de språkprojekten som startats upp i Fisksätra, till exempel Svenska med baby på Öppna förskolan, och försöken att dra in föräldrar till barn på bland annat Igelboda skola som nu flyttar till Fisksätra bibliotek, samt den svenskundervisning som startar på Fisksätra Folkets hus. Vi har förståelse för att dessa projekt kan behöva utvärderas innan ytterligare åtgärder vidtas. Vi tycker även att det är bra att göra en kartläggning av alla språkinitiativ och insatser från civilsamhället som finns i området.

Sammantaget anser vi att kommunen behöver ta ett samlat grepp om alla olika insatser. Det tar tid att bygga förtroende för verksamheter. Många i Fisksätra upplever att projekt startas upp där och läggs ner efter 1,5 – 2 år. Det finns ett särskilt värde i en stark, långsiktig och icke-vinstsyftande kommunal verksamhet i ett område som Fisksätra: tätt befolkat och med små socioekonomiska resurser

Mikael Carlsson och Lina Olsson, Nackalistan, 2025-04-02